

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag

Som det vil erindres, forelagde Ministeriet i forrige Samling paa Ny et Forslag om Jurisdiktionsforandring i Kjøbenhavns Amt, der i det Væsentlige gik ud paa at udsøndre den til Amtets søndre Birk hørende Landjurisdiktion til en særegen Jurisdiktion, hvortil endvidere henlagdes 5 Sogne af Amtets nordre Birk, og derhos dele Birkedommerforretningerne i den tilbageblevne Del af søndre Birk, nemlig Frederiksberg Sogn, mellem en Borgmester, en Byfoged til hvem den civile Retspleje henlagdes og en Politimester, til hvilken henlagdes Politivæsenet og den kriminelle Retspleje. — Kun den førstnævnte Del af dette Forslag blev vedtaget af Rigsdagen, og er under 15de April udkommet som Lov. Derimod fandt den foreslaaede Deling af Frederiksberg Birkedommerembede Modstand i Folkethinget, dels fordi man forment, at Ansættelsen af en særlig af Kongen udnævnt Borgmester vilde foregribe en Omordning af de kommunale Forhold paa Frederiksberg, dels fordi man fandt, at Hensynet til Grl. § 71 der kræver, at Retsplejen og Forvaltningen skulle adskilles, ikke tillod, at man gav en rent administrativ Embedsmand som Politimesteren Dommersmyndighed. Søvrigt udtalte Folkethingets Udvalg i sin Betænkning (Tillæg B. Sp. 1836), at adskillige af Flertallets Medlemmer maatte indrømme, at Embedet som Birkedommer i Frederiksberg Birk vilde blive et stort og omfattende Embede, og haabede, at det maatte lykkes snart at finde en Omordning, som ikke kom i Strid med de ovennævnte Hensyn. Til denne Udtalelse om at finde en gennemførlig Ordning kan Ministeriet ganske slutte sig, idet Ministeriet vedvarende maa formene, at det er en absolut Nødvendighed at Forretningerne ved dette Embede formindskes. Men naagte Ministeriet tror, at en varig Forbedring af Tilstanden i saa Henseende ikke vil kunne opnaas, medmindre man skrider til en Tredeling af Embedet, som tidligere foreslaaet, har man dog, da dette for Tiden synes umuligt at opnaa, ment at burde udarbejde det heroverende Forslag, som indskrænker sig til en Todeling af samme og ved hvilket man har undgaaet de af Folkethinget fremhævede formentlige Ulemper ved det tidligere Forslag, medens Forslaget dog, hvis det bliver Lov, vil hde Birkedommeren en saa betydelig Vættelse i hans Forretninger,

at man tør haabe, at Forholdene i Birket i al Fald for en Tid ikke ville udtræde yderligere Foranstaltninger.

Som det af Forslaget vil ses, gaar dette ud paa, at hele den kriminelle Retspleje, samt de private Politifager skulle henlægges til en særlig Dommer, en Straffedommer. — Af alle de mangfoldige Forretninger, som paahvile Birkedommeren, er der nemlig ingen enkelt, som i den Grad optager hans Tid og lægger Beslag paa hans Kræfter som den kriminelle Retspleje, og Forholdene har i den Henseende udviklet sig saavidt, at Birkedommeren nu ikke længere kan bestride denne Del af sin Virksomhed fuldtud, men i nærværende Aar, da Undersøgelsen i Anledning af Besvigelserne mod Frederiksberg Sporvejselskab bejndte, alene paa Grund af Mangel paa Tid maatte afgive denne Undersøgelse til en extraordinær Dommer. Naar der derfor kun kan være Spørgsmaal om at udsøndre en enkelt Gren af Forretningerne, er der ingen der egner sig saa meget dertil som den kriminelle Retspleje. — Den herved skabte Ordning er nu vel udenfor Kjøbenhavn noget helt Nyt og ukendt, men som det vil ses er Ordningen i Overensstemmelse med Grl. § 71, idet Straffedommeren afsæt fra hans Virksomhed ved Strafaffoninger, ikke har nogen som helst Dvrighedshandling at varetage. At en enkelt Del af de civile Domfager, nemlig private Politifager, ogsaa ere henlagte til Straffedommeren, er alene sket for yderligere at lette Arbejdet for Birkedommeren; de gaa jo forøvrigt i stort Omfang ud paa Straf, og høre ogsaa i Kjøbenhavn under Kriminal- og Politirettens Jurisdiktion.

Til Hovedbestemmelserne i Forslagets § 1, der omhandler Straffedommerens nævnte Forretningsomraade, slutte sig Forslagets §§ 2—4 og 6, 2—3 Stk., idet der, naar Dommersmyndigheden stilles fra Stillingen som Politimester, dels maa gives Regler for Dommerens og Politimesterens Samvirken dels med Hensyn til visse Forretninger maa træffes Afgørelse af, hvem disse skulle tilfalde. I førstnævnte Henseende indeholdes de fornødne Regler i §§ 2, 3, og 6, 2—3 Stk., hvilke Bestemmelser formentlig ikke udtræve nogen særlig Begrundelse; Reglen i § 3 er nødvendiggjort ved Bestemmelsen i Loven af 4. Februar 1871 om Politiet udenfor Kjøben-